

Er kroppen rar?

KOMMENTAR

BÅRD ENGEN HUSTELI

E-post: Baardhusteli@gmail.com

Bård Engen Husteli er fastlege og spesialist i allmenntidmedisin.

Ingen oppgitte interessekonflikter.

Kaveh Rashidi argumenterer for at fastleger av og til må si til pasientene: «Vet ikke, menneskekroppen er bare rar noen ganger.» (1) Jeg kjenner et behov for å protestere litt mot denne tenkningen. For det første er begrepet MUPS («medisinsk uforklarlige plager og symptomer») i seg selv noe problematisk. Det fungerer greit nok som et begrep brukt mellom fagfolk når vi diskuterer problemstillinger. Men vi må ikke falle for fristelsen og opprette en svart boks-kategori for alt vi ikke forstår. Da kan vi raskt mislykkes i vårt oppdrag som lege. Vi skal i det lengste prøve å forstå pasienten - med sin individualitet, kompleksitet og varians. Jeg kjenner meg ikke igjen i at man ofte møter uforståelige symptombilder. Dersom vi tør å bevege oss litt utenfor klare, diagnostiske merkelapper og bruke hele bredden i kunnskap vi har tilegnet oss, er det sjelden at man ikke får et visst bilde av patogenese og sammenhenger bak pasientens plager. Unntaksvis kan enkelte pasienter være en nøtt, men det er ikke det vanlige.

Dernest er det en del av vårt kjerneoppdrag å skape en felles forståelse med pasienten. I en kontekst av allianse og tillit skal vi lede pasienten gjennom en skapende prosess hvor pasienten skal lage sin unike historie - en fortelling om sin kropp og helse, om sammenhenger. Det som oppfattes som uforklarlig og skremmende skal settes inn i en forståelig kontekst. Det meningsløse skal gi mening. Legen har en helt vesentlig rolle som premissleverandør når pasienten skaper sin historie - sin unike virkelighetsforståelse. Målet er at pasienten sitter igjen med en fortelling om seg selv som skaper vekst og mestring. Her det et stort potensiale, men det går begge veier. Vi kan også bidra til en historie som fremmer angst og utrygghet. Fremfor alt dersom vi kapitulerer og sier vi ikke vet. Da sendes pasienten ut på en evig ørkenvandring som ofte forverrer pasientens tilstand.

LITTERATUR:

1. Rashidi K. Kroppen er rar. Tidsskr Nor Legeforen 2018; 138: 176. [PubMed]